

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravišstvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogerske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrtletno . . . K 6.30
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas (inserate)** se
plačuje od četverostopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 282.

Telefonska številka 65.

Celje, v petek, dne 10. decembra 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Delovanje Nar. stranke v letu 1909.

(Poročilo tajnika Janka Lešničarja na
glavnem zboru Nar. stranke v Celju
dne 9. dec. 1909.)

1. Zakaj se imenujemo Narodna stranka?

Pregledati nam je na današnjem
3. glavnem zboru Narodne stranke vse
naše raznoliko delo v minulem stran-
kinem poslovnem letu, oceniti rezultat
naših bojov in naporov, da si moremo
ustvariti jasno in resnično sliko stran-
kinega položaja, katerega smelo ime-
nujem vsaj po velikem delu položaj
slovenskega naroda na Spoč. Štajerju.
Ni namreč za našo bodočnost odloču-
joča tista politika, katero diktirajo na
Slovenskem eksponenti mednarodnega
klerikalizma, temveč tista, katero so si
začrtali najboljši in najrazumnejši si-
novi naroda samega. In te štejem mi
med svoje pristaše in zato se imenuje
naša struja z upravičenostjo in pono-
som Narodna stranka. Pravim, da sto-
jimo danes na 3. glavnem zboru stranke
na mnogo realnejših tleh kakor smo
morda stali na prvem: razpršile so se
pene, odletele pleve in to, kar nam je
ostalo, je čisto, kleno zrno, s katerim
nam boče trezno in preiščljeno raču-
nati v bodočnosti.

2. Delovanje strankinih zastopnikov na Dunaju. Zgodovinski boj avstr. Slovanstva.

Minulo leto je bilo gotovo poli-
tično najburnejše, odkar obstoji naša
stranka. Na eni strani so se častno
borili zastopniki naše stranke na Du-
naju in v Gradcu v zgodovinsko važ-
nem boju, ki pretresa sedaj sestav av-
strijske države in ki grozi brezobzirno
pomesti s tisočletnimi tradicijami za-
ničevanja, izrabljanja in teptanja Slo-
vanov, na drugi smo začeli doma, dasi
slabi in za boj nezadostno priprav-
ljeni, boj proti istotako tisočletni tra-
diciji duševnega suženjstva. Z aneksijo
Bosne in Hercegovine se je razvilo na
avstr. jugu jugoslovansko vprašanje,
vsled germanizatorične politike Bie-
nerthove vlade se je postavil temelj
velikemu slovanskemu bloku, ki bode
bil enkrat in že bje v avstrijski dr-
žavni zbornici odločilni boj za prost
razvoj slovanskih narodov v naši mo-
narhiji. Slovenski naprednjaki še nismo
izrekli zadnje besede, kako si mislimo
bodočnost našega naroda tu doli na
jugu monarhije in kaki naj bodo naši
odnošaji k ostalim jugoslov. bratskim
narodom; pa mislim si, da ne bode
dolgo, ko bomo o teh vprašanjih raz-
pravljali v zvezi z našimi brati in so-
mišljeniki v ostalih slovenskih deželah.
Obsojala je tudi Narodna stranka mi-
nulo leto obliko aneksije, ker smo se
zavedali, da bode stalo rožljanje z
orožjem v Bosni in Hercegovini ogrom-
nega denarja; naše najslabše nade pa
je številka 180 ali pravzaprav 230 mi-
ljonov še zdatno prekoračila. Proti Bie-
nerthu pa smo se koj spočetka odločno
vbran postavili; smatrali smo ga — to
vsaj upamo — za enega zadnjih pred-

staviteljev nemškega sv. Birokracija,
ki na tako zdražljiv in neznosen način
opravlja posle Vsenemcev v slovenskih
deželah. Izvrševalni odbor naše stranke
je že v svoji seji dne 20. febr. odločno
protestiral proti ministrom Stürgkhu,
Hochenburgerju in dr. ter zahteval
parlamentarizacijo ministerstva. — Ta
svoj sklep je izvrš. odbor dne 4. nov.
1909 odločno ponovil. Protest ni ostal
samo v izvrševalnem odboru, podučevali
smo na političnih shodih meseca fe-
bruarja in marca naš narod o tem,
kako spoštujeta njegov jezik Stürgkh
in Hochenburger, ki sta bila posebno
ljubezniva proti nam. O obema pač
velja pregovor, da stara ljubezen ne
zarjavi; kot nemška Štajerca sta bila
že od nekdanj izvrševalna organa one
nemške in nemškutarske klike, ki se
je tako široko vsedla v naša mesta in
trge. Razume se samo po sebi, da smo
prisrčno pozdravili idejo združitve naše
delegacije, ko se je 26. nov. lanskega
leta osnovala Narodna zveza. Ako smo
letos poleti in jeseni zavzemali neko-
liko drugačno stališče, nismo tega za-
krivili mi, ki smo bili že od l. 1907
najtoplejši zagovorniki skupnosti, tem-
več postopanje naših klerikalnih bra-
tov, ki so se trudili z vnemo, vred-
nejšo važnejše zadeve, da bi Zvezi juž-
nih Slovanov onemogočili skupno delo
s Slovenskim klubom. Posebno težaven
položaj smo imeli poleti, ko so kleri-
kalci na lastno pest začeli obstrukcijo
in frivolno stigmatizirali našo delega-
cijo za nemškutarsko, zato, ker je sma-
trala za pravilno taktiko ono, h kateri
so se končno vrnili tudi klerikalci.
Naša stranka si je ohranila tukaj ono
doslednost, katere vrednost napram
klerikalnemu hinavstvu se pokaže morda
že v najkrajšem času.

3. Deželnozborske volitve. Poraz nemštva in štajercijanstva.

Lanski glavni zbor stranke dne
8. novembra je vočigled bližajočim se
deželnozborskimi volitvam na Štajer-
skem storil sledeči sklep: **Izvrševalnemu
odboru Narodne stranke se naroči, da
stopi v smislu sklepa zaupnikov kler. str.
z vodstvom kmečke zveze v dogovor
zaradi častnega kompromisa.** — Go-
spoda moja, storili smo lani ta sklep
po trezni precenitvi našega narodnega
in gospodarskega položaja, storili smo
ga gotovo s strankarskim samoprema-
govanjem, ker smo stali še pod dušo
pretresujočim utisom septemberskih dni
— in končno, ker smo želeli narodu,
da ga zastopajo v Gradcu samostojni,
izobraženi ljudski zastopniki, ne pa
kandidati farovških kuharic, ki so ho-
dili sedaj kot poslanci v Gradec uni-
čevati snih klobas in smešit ter oško-
dovat slov. naroda. — Postavili smo
svoje kandidate v 6 okrajih, v 1 okraju
splošne skupine, 4 kmečkih in v sku-
pini slovenskih trgov. Borili smo se za
7 mandatov in smo dobili v kmečki in
trški skupini 2.788 glasov proti 6.111
klerikalnim; osvojili smo si samo trški
mandat za našega spoštovanega vodjo
g. dr. Kukovca. Dočim so klerikalci
mirovali, smo se borili mi tudi v nem-
ških mestih in trgih, kjer smo posta-

vili številne kandidate; v splošni sku-
pini mest in trgov se je oddalo za na-
šega kandidata I. Rebeka 1.013 glasov
slovenskih delavcev, obrtnikov in malih
posestnikov; ti glasovi so pri ožji vo-
litvi odločevali. S parolo, katero je iz-
dala Narodna stranka za Horvateka,
smo zadali spodnještajerskem nemšku-
tarstvu tako hud udarec, kakor ga že ni
dobilo leta in leta! Z vstrajnim časni-
karskim bojem, na katerega je postala
pozorna cela avstr. javnost, pa smo
prisilili tudi poslanca iz mestne cenzus-
kurije Woschnagga, da je v največjo
sramoto naših renegatov končno moral
odložiti svoj mandat! Kot narodnjake
nas mora veseliti dejstvo, da so doži-
veli štajercijanci pri zadnjih deželno-
zborskih volitvah uničujoč poraz. V
ptujskem volilnem okraju n. pr. so do-
bili proti 3.200 slovenskim glasom le
186—300 glasov! Südmarkine in pruske
krone nimajo teka! Uspehi, katere je
dosegel g. dr. Guido Sernec pri vo-
litvah v mestni cenzus-kuriji, so tudi
gotovo nad vse častni; dočim je bilo
7 nemških kandidatov izvoljenih z
2.400 glasovi, jih je dobil on 410, torej
dobro šestino. Ta rezultat in pa uspeh
volitev v slov. volilnih okrajih nam
kaže, da mora tudi pri nas enkrat
piti do proporcionalnega volilnega
sistema; kajti, da dobi večina vse,
manjšina nič, je ne le krivično, tem-
več naravnost nemoralno. Upam, da se
bodo naši klerikalci, ki so drugače
tako verni zagovorniki francoskih ka-
toličanov, tudi sprijaznili z njihovo za-
htevo po proporcionalnem volilnem si-
stemu.

4. Vzroki klerikalne zmage.

Po dovršenih deželnozborskih vo-
litvah so klerikalci vpili, da nas več
ni in so do neba povzdigovali svoje
uspehe. Človeku se skoraj studi, da bi
se ukvarjal z vsemi tistimi sredstvi,
ki so pomagala klerikalcem do zmage:
podkupovanje volilcev, gostilniške pri-
dige, grožnje z bojkotom, goljufanje z
glasovnicami, denunciacije naprednih
uradnikov in učiteljev, harangviranje
zagrizeno nemških političnih uradni-
kov, sleparije na voliščih — to še niti
niso najslabša. Ako se klerikalci s
temi zmagami, ki ne pomenijo ničesar
drugega kakor navaden političen rop in
zločin nad našim kmečkim ljudstvom,
postavljajo, kaže to vso njihovo mo-
ralno propalost in notranjo lažljivost,
na drugi strani pa vso protikulturnost
in tiranstvo klerikalizma. Kdor ima
odprte oči ta se naj nekaj nauči iz
zadnjih volitev — in umel bo, zakaj
je pričela peščica mladih ljudi tako
ogromen boj, čemu tolike gmotne in
duševne žrtve za politično delo in za
naše časopisje, katere mnogi v neod-
pustljivi lahkovernosti in lahkomišlje-
nosti podcenjujejo. Toda glavnega cilja
niso klerikalci dosegli: nas niso ubili
in zasledovali jih bomo še hujše ko
njihova lastna slaba vest naprej — v
dež. zboru pa imajo zdatno kontrolo,
g. dr. Kukovca; kako jih to peče, kaže
dejstvo, da se je njihovo časopisje v
deželnozborski kampanji veliko zdat-

nejše bavilo z obrekovanjem g. dr. Ku-
kovca ko pa z dogodki v zbornici sami.

5. Delovanje izvrševalnega odbora.

Dosedanje moje poročilo že kaže,
da ima naša stranka biti boj na dve
fronti, proti Nemcem in vladi ter proti
klerikalizmu. Proti klerikalizmu in nje-
govim plačanim agentom, pravim, in ne
proti našim rojakom, katere so duhov-
niki politično zapeljali in se trudijo
dan za dnevom, da nas naslikajo kot
največje njihove sovražnike. Omenjal
bom naše politično delo v tej smeri.
Poleg pogostih sej izvrševalnega odbora,
bilo je v minulem letu izven mnogo-
številnih posvetovanj 12 rednih sej,
smo delali zlasti po shodih. Priredili
smo minulo leto 94 shodov. Niso pa
vračunjeni tukaj manjši volilni sestanki
v času volilnega boja, o katerih ni
bila mogoča natančna kontrola. Kako
veliko je bilo napetje vseh sil zlasti
celjskih naših somišljenikov v volilnem
boju, kaže to, da smo priredili v vo-
lilnem boju na nedeljo 25. apr. nič
manj ko 22 shodov naenkrat po celi
deželi. Strankino tajništvo je odposlalo
in rešilo 848 dopisov; pa tukaj seveda
ni všteta velika privatna korespondenca
predsednikova in drugih članov izvrše-
valnega odbora in tudi ne različne
okrožnice in letaki. Ideal bi bil za
stranko, da bi imela samostojnega taj-
nika, kateri bi se bavil s tajniškimi
in osobito z organizatoričnimi posli;
sklenilo se je lani nekaj podobnega, a
je moral strankin tajnik po enome-
sečnem delu postati urednik. Organi-
zatoričnega dela, cenj. somišljeniki, pa
nam je uprav sedaj, ko bomo morali
povsod zbirati svoje sile v bran in za
naskok, nujno in prenujno treba. Želim,
da bi se marsikomu nekoliko oglasila
vest v tem oziru, kajti dejstvo je,
da nas nikoli ne bodo ubili
klerikalci, pač pa nas lahko
politično ubije lastna lenoba
in brezbržnost. Oglašajo se
zadnji čas različni glasovi po bodoči
obliki našega organizatoričnega dela;
dočim so jedni za snovanje političnih
društev, nekako po kranjskem ali soci-
jalističnem vzorcu, so zopet drugi za
ohranitev sedanje proste strankine or-
ganizacije. Bodisi današnji občni zbor,
bodisi bodoči izvršev. odbor bodeta
imela v tem smislu odločevati, to tem
bolj, ker najbrž ne bode novih volitev
v drž. zbor in bo torej več časa za
mirno organizatorično delo.

6. Občinske volitve.

Uveljavljali smo lani svoja načela
tudi v obč. volitvah: zmagali smo v 14
občinah in v mnogih drugih dosegli
znatne in častne manjšine. Imel sem
že lani priliko povdarjati na tem mestu,
da nikar ne zanemarjamo občinskih
volitev! Tam imajo prvič naši kmečki
posestniki priliko, da uveljavljajo doma
v malem načela zdrave narodne in go-
spodarske politike, in kako je treba
tega, mi ni treba še posebej praviti,
drugič pa se budi splošno politično
zanimanje in imamo s tem najboljši
pregled o strankinih političnih pozi-
cijah. Strinja se z menoj gotovo tudi

glavni zbor, ako izrečemo vrlim kmetom, ki so se brez vsake pomoči borili za svojo stvar, najodkritosrčnejše priznanje!

7. Časnikarstvo.

Naše časnikarstvo je ne le naše najboljšo orožje v boju za strankina načela, temveč je tudi oživljajoč duh, ki neprestano budi zaspance k novemu delu, daje omagajočim svežih sil. Z njim stoji in pade na ša stvar. V tem spoznanju se je odločila Narodna založba v kljub velikim in na prvi pogled malodane nepremostljivim oviram za izdajanje „Narodnega Dnevnika“. Ker sedim v njegovem uredništvu, se ne smatram za poklicanega, soditi o njem; čutim pa dolžnost in upravičenost znova in prav glasno opomniti vas, cenj. somišljenike, da vam bodi razvoj našega časopisja vedno na srcu, da mislite nanj vedno in ga podpirate duševno in gmotno. Bilo bi krivično in gotovo pogubno valiti velike žrtve na posameznike; časopis ni za enega, temveč za vse, skrbite torej vsi s Celjani vred zanj! Skrbite da dobi Nar. Dn. po N. l. čim več naročnikov in sotrudnikov, skrbite, da bode Nar. list čim mnogoštevilnejše hodil v vsako faro!

8. Boj proti spodnještaj. nemštvu in proti ponemčevanju.

Ker izpregovori o narodnogospodarskih zadevah in našem tozadevnem strankinem prizadevanju g. dr. Božič, se mi je ukvarjati z našim narodno-političnim bojem proti Nemcem. Deželnozborske volitve in žalosten propad Woschnaggove slave sem že omenil. Posegli pa smo letos tudi še v jedno sršenovo gnjezdo, ki je bilo doslej še nedotaknjeno: postavili smo številne kandidate za trgovsko-obrtno zbornico. Uspeh nam sicer še do danes ni točno znan, a po jamranju židovske tetke v Gradcu soditi se je nenadoma pokazalo, da razpolaga Spodnji Štajer z velikim številom slovenskih trgovcev in obrtnikov, kojih po ofic. celo uradnih nemških izjavah baje pri nas sploh ni! Na pomoč nam je prišel tudi g. drž. posl. Roblek, kateri je v svojem proračunskem govoru 19. jun. izvanredno ostro bičal razmere pri graški trgovsko-obrtni zbornici in zahteval, da gotovo z isto upravičenostjo kakor imajo zgornji Štajerci za komaj 260 tisoč ljudi lastno trgovsko-obrtno zbornico, jo moramo dobiti tudi mi! Saj graška zbornica nima nobenega nujnejšega dela ko da se izjavlja proti živlenskimi potrebam Sp. Štajerja: primer železnica Polzela-Kamnik!

Kot zapuščino Beckovega intimnega prijateljstva s slovenskimi klerikalci smo dobili letos posebnega nemškega šolsk. nadzornika za Sp. Štajer, torej od c. kr. vlade vzdržanega ponemčevalca. Klerikalci so letos sicer nekaj zaradi lepšega upili — a tako kratkovidna pa naša javnost tudi ni, da bi ne spoznala take gole hinavščine! Hochenburgerjevo gospodarstvo se je poznalo minulo leto pri nas kakor sem že omenil, v prav obilni meri. V tem oziru moramo biti hvaležni našima drž. posl., da sta ob vsaki priliki bičala naše sodnijske razmere; izven proračunskih govorov je g. drž. posl. Roblek večkrat vložil skrajno ostre interpelacije radi razmer pri naših sodnijah, nemške politične uradnike pa je drastično naslikal posl. Ježovnik v svojem prorač. govoru dne 22. jun. Med drugimi ljubeznivostmi, ki trdo zadevajo nas spodnještaj. Slovence, je tudi ta, da vlada nazlic ponovnemu interveniranju ni imenovala nobenega spodnješt. Slovence v državni poljedelski in obrtni svet. — Načeli smo tudi letos zadevo s štaj. dež. uradništvom: izmed 187 uradnikov pri dež. odboru v Gradcu je

le jeden Slovenec, če ne štejemo tu zraven dež. odbornika Robiča.

Vsi ti uradniki z deželnim odborom vred stanejo letno 665.408 kron; od te velikanske svote odpade na Slovence borih 9 tisočev! In Nemci še trde popolnoma resno po zakonih lističih, da število uradnikov v štaj. drž. službah ne odgovarja razmerju med Nemci in Slovenci! Tu je seveda dan pravec nadaljnemu strankinemu delu. Posredovanje v manjših zadevah bodisi pri vladi bodisi drugod pa se seveda odteguje javnosti in smo v tem oziru vsakomur le zasebno na razpolago za pojasnila.

Delo v društvih.

Strankino stališče k narodno-obravnemu delovanju C M D, katero se je letos osobito lepo pričelo razvijati na Sp. Štajerju, je znano isto tako kakor delo somišljenikov v C M podružnicah. Ne bode pa napačno na tem mestu omeniti nasprotovanje in blatenje klerikalcev edine naše obrambne organizacije, ki kaj za narod dela, ne nabira pa tisočakov za tajne volilne fonde kakor se to po vsej pravici predbiva klerikalcem. Znano je tudi delo naših somišljenikov po narodnih društvih in Sokolih. Organizacija, pri kateri je stranka lanske leto odlično sodelovala, Z N D, krasno uspeva in upravljene letošnje septemberske prireditve kažejo, da je na potu krepkega razvoja. Ne morem dovolj priporočati č. somišljenikom, da naj pri tej organizaciji, ki je edino prava nepolitična podlaga vsemu našemu političnemu delu, z vsemi močmi sodelujejo.

Hitim h koncu. Nek pregovor pravi: ako je ta dober, je vse dobro. Moram vas namreč letos iznenaditi v svojem poročilu z veselo vestjo, da se je ustanovila napredna mladinska organizacija, ki je doslej priredila 14 večinoma krasno uspelih shodov in ima že 10 delavnih podoborov.

Naša mladina se mora vzgojiti v narodnem in naprednem duhu, morajo vzrasti iz nje politično in stanovsko samozavestni možje, zavedne in pridne gospodinje: očete so premagali za enkrat klerikalci in nemškutarji z lažjo, nepoštenostjo in nezavednostjo, sinovi bodo pa zapeljivcem ljudstva te udarce podvojeno vrnil!

• To je kratek pregled našega dela v minulem letu. Pot naprej nam kaže naš program — držimo se ga vstrajmo in neomahljivo! Delajmo in zopet delajmo: Narodna stranka se ni osnovala za to, da bi po klerikalnem vzorcu delila mandate kakim nepoštenim in koristolovnim ljudem — temveč za vzgojo našega naroda, za zboljšanje naših političnih razmer. Kakor hitro bode zadnji naš človek politično zaveden in samoodločno član slov. naroda, smo svoj vzvišen cilj dosegli.

Politična kronika.

z Nov načrt Poljakov za rešitev parlamentarne krize je po dunajskih poročilih sledeč: Drž. zbor bi naj rešil v svojih sejah, ki bi naj trajale do 22. decembra razun nekaterih socijalno-političnih zakonov (delovni čas v trgovinah in zakon glede trgovsk. pomočnikov) tri provizorije in sicer začasni proračun, začasni pooblastilni zakon za trgovinske pogodbe z balkanskimi državami in začasno podaljšanje kontingenta za špirit. Vsi ti predmeti bi se še rešili pod sedanjo vlado; potem bi se zbornično zasedanje do srede januarja odgodilo. V tem presledku bi se na temelju obsežnega delovnega programa preosnovalo ministerstvo tako, da bi bili v njem Nemci in Slovani enakomerno zastopani. Pri tej pariteti pa se ne bi računilo zraven ministerskega predsednika, mi-

nistra za notranje zadeve in ministra za deželno brambo. Ministri-rojaki bi ostali kakor so; ne bi se ustanovil poseben portfelj jugoslovanskega ministra-rojaka, pač pa bi dobili Jugoslovani jeden resorni portfelj. — Na tem temelju se bodo vršila nadaljna pogajanja. Nemci osobito nasprotujejo jugoslov. ministru; mišljena pa je ta vlada le kot prehodna.

z V konferenci klubovih načelnikov se je določil za drž. zbornico sledeči dnevni red: Po prvem čitanju začasnega proračuna pride na vrsto pooblastilni zakon, za tem oba zakona glede delovnega časa v trgovinah in glede zavarovanja trg. pomočnikov in konečno zakona o posojilih mesta Lvova, Bukovine in dalmatinskih občin. — Da bi se potolažilo agrarce, se misli predložiti objednem s pooblastilnim zakonom zakon o primerni ureditvi osrednje posredovalnice za nakupovanje živine.

z Iz državne zbornice. Včeraj je prvi spregovoril minister Bilinski, ki se je spočetka branil proti napadom drž. posl. Daszynskega, potem pa o novih davkih in o začasnem proračunu. Glede novih davkov se je izrazil, da nove davčne predloge niso našle prijaznega sprejema v interesiranih krogih, a novi viri dohodkov so na vsak način potrebni. Ta zagovor Bilinskega ni bil posebno duhovit: neumevno je namreč človeku, zakaj finančni minister ravno tam išče novih virov — kjer ničesar ni! V ostalem se je Bilinski branil očitanja, da bi bil sovražnik industrije; nasprotno, on se z vlado vred poteguje za odprtje balkanskih trgov in za postavne olajšave delniškimi in tihimi industrijskim družbam. — Za Bilinskim sta govorila Bachmann in Chiari, katera sta oba poudarjala znano nemško stališče glede preosnove vlade. Človeku se zdi, da je bilo to le prikrivano umikanje.

Drobne politične novice.

Dvoje novih podpredsedniških mest mislijo ustanoviti v državni zbornici, od katerih bi jedno odpadlo na Rusine.

Bosanska agrarna banka, katera je povzročila v poletju toliko kriča, se bode opustila, ker se bode bosanski deželni zbor skoraj sigurno izjavil proti temu, da bi ta banka, katero so ustanovili Madžari, odkupovala kmete.

Položaj na daljnem Vzhodu. V Petrogradu kroži vest, da namera-vajo Japonci napraviti iz Koreje popolnoma japonsko provincijo. — V Petrograd prideta koncem tega meseca brat sedanjega kitajskega regenta, princ Tsei-Sjun in jeden admiral. Baje se bodeta dogovarjala z rusko vlado glede ustanovitve protijaponske rusko-kitajske zveze.

Štajerske novice.

o Legionarji v Celju „Odkod je to izvrstno osebeje?“ bi bil sinoči, ko so rajali na našem odru „Legionarji“, vprašal tujec, in Celjan-domačin bi radovednemu vpraševalcu bil ponosno odgovoril: „Prijatelj, to so naši, naši diletanti, hm, kaj pravite temu?“ Po pravici sme biti Celjan in vsak Slovenec ponosen na krasni uspeh, ki so ga dosegli naši požrtvovalni, marljivi in kar je še več vredno — nadarjeni glumci. O diletantih ne govorim več. Prosim Vas, vse one, ki ste imeli priložnost zreti „Legionarjem“ v obraz drugod, vprašam Vas, ni-li bila igra drugod napram sinočejšnji v Celju neradovoljna karikatura, vštevši Ljubljano in to — ne glede na njen deloma dvomljive vrednosti umetniški material, ki zna vse, samo slovenski ne?

A čemu bi hvalil naše glumce, na škodo drugih. Ostanimo doma! „Legionarji“ so poleg „Rokovnjačev“, „Desetega brata“ in „Divjega lovca“ ona narodna in izvirna igra, ki se vedno in vedno igra, ne da bi pri tem postala nemo-derna, protivno, vedno bolj se občinstvu priljublja, s čemur pa ono ravno kaže, da jo od predstave do predstave bolj — umeva. Navajati že v tolikokrat znova vsebino, bi bilo pač nekamo odveč. — Lavro in Ano, dve dobri prijateljici ste v prizoru, ko prva toži drugi svojo bol in skrbi ljubezni, nenavadno spretno podali ga. dr. Kukovčeva in gca Melanija Sernečeva. Njun pogovor, tožba in tolažba, se je razvijal, kakor da ni priučen, ampak kakor da gre naravnost iz srca, beseda, katero nareka eni prijateljici ljubezni polno, a plaho srce, oni pa čut s prijateljico in neka večja pametna razsodnost. Ana (gca Sernečeva) je sploh bila več kakor samo prijateljica Lavrina (ga. dr. Kukovčeva) ona je bila, kakor zahteva igra, uprav njeno vse, njen drugi jaz. Mojstrsko nam je pokazala Lavra v prizoru s komisarjem Brnjačem (g. Meglič) dekle, ki srčno ljubi že drugega, dekle, pri kateri pride pamet in srce v kolizijo, ko jej govori o ljubezni vojni komisar, družabno visoko stoječ, ugleden, ne slabo situiran in česar tudi ni prezreti, na zunaj „ne napačen“ mož. Z nenavadno naravnostjo je Lavra prikazala boj, ki ga v njenem srcu bojujeta Bernjač in inženir pl. Basaj. Po katerem bo pač seglo neizkušeno dekle? Kot bi jo bila bliskoma prešinila neka ognjena misel, je odklonila g. komisarja in mu pokazala pot — naprej. Pl. Basaj (g. Stibler) je bil zelo prijeten, odkrit, naraven in ljubezniv ženin, njegov nastop, moduliranje glasa po potrebi in zahtevi položaja, njegova postavnost in zunanost, vse ga je napravilo zaželjenim in Lavrino nedvomno ljubezen umljivo. Krasno nasprotje sta ustvarila pl. Basaj in komisar Bernjač. Ta hinavski, nadut in domišljav ljubimec, ki misli, da mu radi njegove osebnosti in službe pri Lavri ne more izpodleteti; oni pa odkrit, priznavajoč svojo početno inženirsko malenkost, ki je samo od danes do jutri, ljubezniv, redkobe-seden, ker govori v njem — ljubezen. Dočim postaja Bernjač v teku igre radi Lavrine nedostopnosti osupel, kar pa dokaj spretno zakriva in s silo tira priznanje ljubezni, ker ni prava, se vrši med Lavro in pl. Basajem proces sam ob sebi do onega vrhunca, ko izbruhne skoro obojestransko naenkrat beseda, ki je že davno silila na dan. Lavra in pl. Basaj, ki ga zapuščajo dvomi, bi li povedal, kar mu je na srcu, ali ne bi, vedno bolj si postaneta svoja. Pisar Rak (g. dr. Koderman) je bil pravi mož za svojo vlogo, močen možak, dostojanstven — ker je mestni pisar — trezno misleč in razmišljajoč, razmišljajoč o vsem tem. Izborno je označil na sebi očeta, ki na tihem skrbi, kako bi spravil svojo edino hčer „pod streho“, kolikor možno dobro in srečno, ker je — edina. Čisto naraven je bil, kakor res tast in spe, in zelo dobro je pokazal svoje veselje nad zaroko, posebno, ko so prišli na oder legionarji — akademiki, mu tam častitali, blagrovali njegovega bodočega zeta in hvalili njegovo Lavro. Nad vse je stari Rak pogodil prizor, ko so legionarji njemu in zaročencema zapeli. Prosim, to zadovoljno kimanje z glavo, to taktiranje z roko med petjem, to gestiranje! Prizor Gričarice (ga. dr. Kalanova) in legionarja Gričarja (g. Vargazon) je bil zelo uspeh. Tam skrbna stara mati, ki ji žalost in kopnenje po sinu stiska srce, tu dober sin, ki ljubi svojo mater, pa jo vendar zapusti in gre, kam? Morda v smrt! Gričaričin.

in tam medli, potem pa zopet krepkejši glas, je pričal o njeni ustrajni razburjenosti in o težki, a kakor vidimo, neopravičeni slutnji. Mladi Gričar tolaži sicer z besedami svojo mater, vendar pa ne prikriva, da ne želi dolgega slovesa. Boštjana Ježa je pa zopet lovil priznani glumec g. Salmič. Širokonsten krojač in plah, ki rad malo preveč govori in pije, ki si pa ničesar ne upa, možak korenina, kateremu gode njegova Barba (ga. Minka Detičkova) kakor sama hoče. Igral je kakor navadno mojstersko, tako slovo, kakor prizor v boju in svidenje doma, vendar pa moram zopet reči, da pretiravanje marsikateri utis izbrise ali pa vsaj zatemni. To se je jasno videlo pri občinstvu, ki se mu je na glas zasmejala, kadar je po svoje originalno kaj prav posebno pogodil, ki je pa s svojim priznanjem nekako obstalo, če je v svoji igri mahoma preokrenil in z eno samo kretnjo in drugače akcentuirano besedo zaigral v drugo dimenzijo. Nedosežen je pa bil prizor, kadar je lomil njegov Jež v legionarski uniformi in ves oborožen prek odra, ali pa oni pri svidenju. Njegova Barba, ki je bila videti sicer zelo resolutna ženska in njemu gorka, je bila po njegovem povratku polnoma drugačna, kar je dobro prikazala: „Bog da ga ima zopet doma.“ Priznana moč je tudi g. Terček, ki je varoval tip gostilničarja Medveda. Spretno je igral, ko je javljal Lavri veselo-žalostno novico o vrnitvi Ferdinanda in ta zadnji prizor sta pač Lavra in Medved najbolj umela. Lavra še zbira zadnje moči, misli še, da se jej poživji življenje, a pri tem umre s pogledom na dragega Ferdinanda. Medved pa, ki je prinesel novico, čuti z Lavro, rad bi jej pomagal, ko bi mogel, tolažil bi jo rad, a v ospredju sta njen oče in žena; ne upa si vmes, ker ne spada v domači krog. Proti koncu je razločno videti, da Medved obžaluje, da je prinesel novico in da smatra sebe pouzročiteljem Lavrine smrti. Stari Rak in pl. Basaj sta se zdela, prvi nekako preveč presenečen in neaktiven pri omenjenem prizoru, drugi pa pre-neodločen, kaj bi storil, ravno kakor bi se bal stopiti Lavri pred oči. Prijateljica Ana je bila zopet prijateljica. Iz manjših ulog omenim samo akademika Ipavca (dr. Lipold), ki je dobro vodil svoje legionarje, ki so bili v vseh ozirih junaki. Ljubezniv brat Ane Sternadove je bil v osebi g. dr. Kalana. G. Konjicija je bil v osebi meščana Perka boljši, kakor v svoji zadnji vlogi. H koncu še moramo omeniti, da je bila režija zelo spretna, kostumi in maske skoro skoz in skoz dobri in dejanju primerni. Videli smo na celjskem odru pravo igro, ki bi ne bila v nečast — nobenemu gledališču in to ne samo malomestnemu. Kar je pa igro izpolnilo, je bila godba, godba, ki jo je vodil g. dr. Ipavic. In s tem je „dovolj povedano! — Nič pa ni popolno in da se je večer kvaril, je dobro poskrbel lep del občinstva, ki je še za gledališče premalo vzgojen. Nekateri pač mislijo, da je to znak „boljših ljudi“, da se hodi v dvorano, ko se že dviga zastor in potem ropota s stoli kakor za stavo. Drugi spet gojijo šport nepotrebnega pokašljevanja ali pa polglasne zabave. So pač različni pojmi o dostojnosti. Našemu gledališču čast!

d Slov. trg. društvo v Celju še enkrat opozarja vse člane in prijatelje društva na predavanje g. dr. Božiča o borzi, katero se vrši jutri ob 8. uri zvečer v radeči sobi Narodnega doma.

d Povalejevo predstavljeno. „Sl. Gosp.“ piše k tozadevnim vestem: Kakor smo se podučili, se ta želja mariborskih Nemcev še ni izpolnila in upamo, da se tudi kmalu ne bo.

d „Slovenec“ in prodaja slov. podjetij. Ker „Slovenec“ toliko pisari o prodaji Aurove pivovarne, ki se je morala storiti iz nujne sile in potrebe, ga bode dobro spomniti, zakaj je Ljudska posojilnica v Ljubljani prodala svoje vinograde v Halozah Nemcem, dasi je imela slovenske kupce?

d Lažljivost „Slov. Gospodarja“. „Sl. G.“ piše, da je prepričeval urednik Lešničar v Podlogu kmečke fante, da žive duhovniki ne od njegove, pač pa od — kmečke milosti. Urednika Lešničarja pa niti ni bilo na shodu v Podlogu temveč se je mudil isti dan v Gornjemgradu. V ostalem pa verjamemo, da je duhovniškemu listu neprijetno, ako se širi tako mišljenje med kmečkim ljudstvom. Če bodo gg. duhovniki tako zele ljubili — neresnico, se utegne zgoditi, da jim kmečko ljudstvo svojo milost odtegne.

Trgovci, obrtniki, hotelirji itd. — pozor! Zveza slov. štaj. učiteljev in učiteljic da svojim članom — okoli 700 — kot novoletno darilo žepni koledarček. V ta koledarček se sprejemajo tudi oglasi dobrih tvrdk ali podjetij. Kdor želi inserirati, naj takoj piše Zvezinemu tajniku g. Šijancu, učitelju v Gornjemgradu, kjer izve pogoje in ceno. Oglas na primernem mestu je najboljša reklama. Smo mnenja, da bi bila anonza v omenjenem koledarčku na primernem mestu, kajti učiteljstvo, ki živi med narodom, lahko istemu tudi z uspehom tvrdke priporoča.

Tečaj za babice se prične 1. febr. v Gradcu. Dež. odbor bode podelil tudi letos večje število ustanov za obiskovanje tečaja revnim obiskovalkam tečaja, ako se zavežejo, da bodo delovale najmanj pet let na Štajerskem izven Gradca in to posebno v krajih, kjer doslej ni babic.

d Iz Loke pri Zidanem mostu. Zdravnik dr. Fridrich je v kazenski preiskavi, ker je falzificiral 68 računov, podpisal na njih občinsko predstojništvo, ukradel uradni pečat naše občine. Bomo videli, kaj dožene preiskava. Potem bomo govorili dalje.

d Iz Ptuja. V Narodnem domu se igrajo dne 12. decembra 1909, Rokovnjaci. Kakor kažejo priprave in vaje, bode uspela igra nad vse pričakovanje dobro. Ptujski diletantje so občinstvu že predobro znani, toda v tej v pristnem ljudskem duhu pisanej igri bode marsikateri gledalec in poslušalec presenečen, videč na odru naše diletante v onih osebah, ki so bile pred 100 leti skozi deset in desetletja strah in trepet prebivalstva in gosposke. Občinstvo še se enkrat opozarja, da se prične igra točno ob 7. uri zvečer. Vstopnice se dobijo v predprodaji že v soboto in nedeljo v trgovini g. Havelka v Ptuj.

d Za 40 letno zvesto službovanje je dobil g. J. Robič, šolski ravnatelj v Ljutomeru, častno kolajno. Častitamo!

d Krajni šolski svet v Št. Ilju v Slov. gor. ima sedaj slovensko večino, ker je mesto Fišerederja izvoljen Slovenec Freiham.

u Od Sv. Lenarta v Slov. gor. Božičnica. V nedeljo dne 19. tm. ob 2. uri pop. se priredi v domači slovenski šoli božičnica. Obdarjenih bo 80 revnih otrok z obleko, drugi otroci pa dobijo druga koristna darila. Velecenjeni prijatelji šole in šolske mladine, spomnite se v veselih družbah in drugod naše šolarske kuhinje in božičnice, h kateri vas najljubneje vabita krajni šolski svet in šolsko vodstvo pri sv. Lenartu.

u Od Sv. Lenarta v Slov. gor. V torek dne 14. decembra t. l. se bo praznovala pri Sv. Jurju v Slov. gor. slavnost otvoritve nove ljudske šole. Ker se nahaja Sv. Jurij tik Sv. Lenarta, kjer so si naši posilince še

pred ne dolgim časom s takim ropotanjem otvorili svojo ponemčevalnico, bi bilo pač umestno pokazati svetu ob tej priložnosti, da tudi Slovenci vejo ceniti ljudsko šolo, da so tudi Slovenci vneti za modro, duševno izobrazbo in da so jalovi vsi skrivnostni poskusi, vse tajne nakane naših sovražnikov, popihati nas Slovence polagoma v Jadransko morje. — V torek dne 14. decembra t. l. toraj vsi k Sv. Jurju v Slov. gor.

Kranjske novice.

u Prva pomočnica v steklarski obrti je gđc. Marija Tomšičeva v Ljubljani, ki se je 4 leta učila pri tvrdki Julij Klein, in sedaj pa z dobrim uspehom napravila izpit. Ona je doma v Volčjem potoku pri Kamniku.

u Upokojen je ljubljanski mestni policijski komisar Ivan Robida, kateremu je podeljen naslov višjega policijskega komisarja.

u Novomeška gimnazija se preti podreti. Profesorji po nekem poročilu niti ne eksperimentirajo več pred dijaki v kabinetih, niti jih upajo tja voditi, ker se je vsak hip bati, da se starodavno, neprimerno in nezdravo poslopje jim in gimnazijcem nad glavo ali pod nogami zruši. To je avstrijska dobrota in skrb vlade za Slovence.

Koroške novice.

u Tako je prav! Občinski zastop v Sv. Vidu ob Glini je sklenil: Gramofoni, električni glasovirji in enaki mačilni instrumenti smejo igrati samo do 8. uri zvečer, od 8. do 11. pa samo pri zaprtih vratih in oknih. Kar je pa slednjič dalje, je igra sploh prepovedana. Nadalje opozarja dotični odlok gostilničarje in prireditelje, da je šolskim otrokom prisostvovanje pri javnih plesih prepovedano. — To je pač hvalvreden sklep in krasno bi se tudi drugod obnesel.

u Občinske volitve v Porečah ob Vrbskem jezeru so bile na zahtevo nemških liberalcev razveljavljene, ker so pri njih zmagali klerikalci. Vršile se bodo v kratkem nove in tri stranke, nemškoliberalna, nemškoklerikalna in socialistovska, agitirajo z vso strastjo za svoje ljudi. Če bo šlo tako, potem bodo morale biti tudi te razveljavljene radi sleparij.

u Boj med podoficirji. V petek po noči so se na Kardinalskem trgu v Celovcu stekli podlovci lovskega bataljona. Prišlo je tako daleč, da so se celo z bajoneti napadali in zabadali. Trije stražniki in vojaška patrolja so pretepače komaj razdvojili. Vsi so bili ranjeni, eden celo smrtno.

Primorske novice.

u Polom so doživeli Italijani zadnjo nedeljo s svojim shodom za laške šole v Trstu. S tem ponesrečenim shodom so na novo pokazali, da pač ne morejo v Trstu več delati proti Slovincem.

u Nesrečni zrakoplovec. Slovenca brata Rusjan sta s svojim biplanom za katerega sta naročila motor iz Pariza zopet poizkusila nov vzlet na velikem vežbališču in to se jima je toliko posrečilo, da se je dvignil aparat 3—5 metrov od zemlje. Nesreča je pa kmalu sledila; ko je aparat letel zelo nizko in je izpremenil svoj tek, se je zaletel v fijkarski voz in je z eno perotnico znatno poškodoval konja, dočim se vozu in ljudem v njem ni nič zgodilo. Podjetni Rusjan ima seveda znatno škodo, ker se mu je tudi motor potrl.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Državni zbor.

o Dunaj, 10. dec. — Nadaljuje se prvo čitanje proračuna. Drž. posl. dr. Drtina se je zavzel za delazmožnost parlamenta, da se rešijo zakonske predloge, ki bi naj služile ljudskemu blagru. Zavzel se je tudi za parlamentarno ministerstvo na temelju paritete in za ministre rojake vseh avstrijskih narodov.

Ogrska kriza.

o Budimpešta, 10. dec. Glasilo Kószutove stranke pravi, da si je vlada vse prizadovala, da bi se dosegla rešitev krize. Toda na Dunaju čakajo, da bi mogli pod cenanimi pogoji skleniti mir. „Pesti Naplo“ in drugi listi vedo povedati, da se je znova pojavila misel za prehodno ministerstvo Wekerle, iz katerega bi pa izstopil Andrássy.

Bolezen kralja Leopolda.

o Bruselj, 10. dec. Navzlic očitelnim dementim se zatrjuje, da se stanje kralja Leopolda hujša od dne do dne. Nocoj je ležal dve uri brez zavesti.

Dnevna kronika.

z „Slovenski Jug“, beligranski časopis, ki je za dobo 1 leta prenehel izhajati, ki pa je igral tudi v veleizdajskem procesu v Zagrebu veliko ulogo v Accurtijevi obtožnici, je začel zopet izhajati in smo prejeli prvo številko. Iskali smo po celi številki tisti revolucionarni ton, tisto zadačo lista, ki mu jo je podtaknil Accurti, da namreč „osvoji još neoslobodjene krajeve“, a zaman. Na uvodnem mestu razlaga dr. B. Marković, predsednik meščanskega kluba „Slovenski Jug“, mirno in trezno program lista: „proučevanje in spoznavanje vsestranskega življenja jugoslovanskih narodov“, dalje: „naše delo je posvečeno izključno kulturnemu jedinstvu južnih Slovanov, narodov istega plemena, istega ali sličnega jezika in preteklosti, iste usode in istih interesov“.

z Ubogi dr. Friedjung! S kakim pompom so Rauchovi in Frankovi listi svoj čas naznanjali, da bo dr. Friedjung pri porotni razpravi, ki se prične 9. t. m. na Dunaju proti njemu vsled tožbe Supila in drugih članov hrvatske koalicije, na podlagi dokumentov dokazal, da je bila koalicija za svoje „veleizdajsko“ delo plačana od Srbije. A namesto teh dokumentov je dr. Friedjung v zadnjem hipu prijavil sodišču 4 priče, ki naj dokažejo, da je bil Supilo plačan — od avstrijske in ogrske vlade. Te štiri priče smo že v soboto imenovali, a na žalost dr. Friedjunga in Raucha sta že dve priči — odrekli, in sicer urednik Rauchove „Ustavnosti“ Dorotka, ki izjavlja, da gre sicer k razpravi, a ne kot priča, ampak kot poročevalec, ter pripominja, da on ni nič vedel o tem, da bi bil Supilo prejemal denar od ogrske vlade (a baš v dokaz tega je dr. Friedjung navedel Dorotko kot pričo!) Tudi dr. Kršnjavi, druga od dr. Friedjunga navedena priča, izjavlja potem „Hrv. Prava“, da ne pojde na Dunaj kot priča. Kakor je iz vsega razvidno, bo dr. Friedjung, slavni „zgodovinar“ in Aehrenthalov trobentač, žalostno obsedel.

z Li ni za ciankalij protistrupa? Ker se že toliko čita o zastrupljenju s ciankalijem, je načel pariški „Gaulois“ vprašanje, če li res ni na svetu strupa proti ciankaliju? In da kar ugodno potrdi svoje vprašanje, pripoveduje o poizkusih, ki jih je baje izvrševal Claude Bernhard na svojih psih. Dognalo je namreč, da se s ciankalijem zastrupljeno telo v anatomskega oziru prav nič ne izpremeni, ampak da življenje otrpne. Ko je torej zastrupil svoje pse, so takoj poginili, a ko je spustil električni tok na nje, so zopet izpregledali in v dveh urah so bili živahni kakor prej. Dobro bi bilo, da bi to še enkrat poizkusili in potem pri ljudeh, a kdo se bo podal na to?

Darujte za Nar. sklad!

z Sled o Andreeju? Iz Montreala v Kanadi poroča svojemu škofu neki katoliški misijonar, da so Eskimi videli, da je „pred dvema leti prišla na zemljo bela hiša z dvema belci, ki so bili na pol sestradani“. Ona dva sta kmalu nato umrla. Misijonar pravi, da bo še enkrat šel k Eskimom.

z Požar v Baltimoru, o katerem so pred par dnevi s tolikim zanimanjem listi obširno poročali, si je izmislil neki bivši dopisnik biroja Hampton, katerega je biro bil odpustil iz službe.

z Avtomobilski čoln. Neki Francoz je izumil avtomobil, ki se ga da tudi v vodi rabiti. On ima povsem obliko čolna, sicer pa ima kolesa, da se lahko vozi po kopnem; kadar pa pride do vode, je šoferjeva naloga, da preloži držalo in z mehanizmom spojeno gonilno silo s koles na propeler, ki se nahaja vzadi.

z „Vzgli, Gospod, v njih serca ogenj prave ljubezni do Naroda.“ Slovenski rodoljub, kateri noče biti imenovan, je pod tem geslom naklonil „Podpornemu društvu za slovenske visokošolce v Pragi“ dve državni 4% renti po 200 K, za kar se društveni odbor najprisrčneje zahvaljuje.

Preiskava proti nadporočniku Hofrichterju. Zasliševanje nadporočnika Hofrichterja se vrši na Dunaju tajno, da ne more nikdo slediti dogodkom. Vendar pa bode javnost izvedela kaj za slučaj, če bode Hofrichter zločin priznal, ali pa, če se izkaže njegova nedolžnost, ali pa slednjič, če se bode našel kak nov obremeniten fakt. Dunajska policija je javila v svojem glasilu, da jej je na razpolago 25 indicijev. Predmeti: 1.) škatljica kot darilo za god, 2.) nakup škatljic, 3.) posest škatljic, 4.) nakup oblatov, 5.) posest oblatov, 6.) nakup šapirografovega lista, 7.) najdena tinta za šapirograf, 8.) „rabljena“ deska, 9.) najdeni „beli prašek“. Sumljivi simptomi. 10.) sličnost rokopisa, 11.) žena potuje sama na Dunaj, 12.) Hofrichter je oni čas vedno doma, 13.) vrata delavnice so zaprta, 14.) on potuje ponoči na Dunaj, 15.) noče sedeti s tovarišem v enem kupeju, 16.) oblekel je plašč z rumenimi našivi, ker sta na Dunaju enaka polka, 17.) čudno ponočno kupovanje kinina. Možni simptomi. 18.) vprašanje po dekstrinu v lekarni, 19.) sluga, ki je pri Ritzbergerju zahteval cijankali. Priložne prilike. 20.) papir je v Lincu, 21.) kuverti so enaki v Lincu, 22.) bil je na Dunaju, ko so bila oddana pisma. Zaključki iz značaja. 23.) preteriran oficir, 24.) afera Haller v Lincu, 25.) afera Amlacher v Lito-mericeh. — Zelo za gotovo se trdi, da bode dali Hofrichterju jurista-vojaka, ki ga bode zagovarjal. Vendar je pa to odvisno od cesarske milosti. Če bode cesar to za enkrat dovolil, bode pač beseda postala za vse bodoče slučaje zakon.

Obrambni vestnik.

Za C. M. podružnico v Gaberjih je nabral g. Juro Detiček 426 K, in podružnici C. M. družbe v Škofjivasi je daroval g. I. Prekoršek za izgubljeno stavo 5 K.

Za Družbo sv. C. in M. se je v nabiralniku v gostilni „Zur Stadt Graz“ v Celju po neumornem trudu gce. Pepice Repenšekove zopet nabrala lepa vsota, katero sta še nazadnje zaokrožila gg. prof. Klešnik in dr. Šandor Hrašovec na K 15—. Posnemajte!

Tiste, ki imajo v oskrbi Ciril-Metodove nabiralnike obvešča vodstvo, da so dobile vse podružnice navodilo, naj v to določeni odborniki prevzamejo skrb za nabiralnike v svojem področju, naj hranijo ključce, redno izpraznujejo nabiralnike ter določijo denar glavni družbi. To pa se nikakor ne sme smatrati za nezaupnico dosedanjim oskrbovalcem, temveč je potrebno zaradi rednega poslovanja in da se gg. gostilničarji razbremenijo odgovornosti in dela. Vsi podružnični odbori pa se prosijo, naj skrbijo, da dobi vsaka količak boljša narodna gostilna nabiralnik.

Po svetu.

z Neverojetna surovost. V tvornici za stroje v Bytnju (Benthen) je 18 let stari ključavničarski pomočnik Wiczek zabodel 15 letnemu učencu Krošackemu žareč kos jekla v trebuh, ker je učenec jeklo nerodno prijel. Krošacky je takoj umrl, Wiczeka je pa sodišče obsodilo na poltretje leto stroge ječe.

o Vestih o bolni carici baje nikakor ne odgovarjajo istini. Carica se baje, kakor trdi vojni minister Suholminov, počuti zelo dobro in veliko in dolgo šeta, le mesenih jedi ne prenaša prav njen želodec, vsled česar živi bolj vegetarijansko.

o Ker je kristjan. Radi trdovratne nepokorščine se je zagovarjal v Draždanih pred vojnim sodiščem infantelist Ressay, ki je adventistovske sekte. Adventisti trdijo, da se ne sme v nedeljo nobeno delo opravljati, razven delo usmiljenja. Zadnji čas Ressay ni hotel v nedeljo vojaške službe opravljati in pred sodiščem se je zagovarjal, da je božje povelje več kakor človeško. Obsodili so ga na najnižjo kazen, 14 dni strogega zapora.

o Tatvina v papeževi bližini. „Gazetta del Popolo“ javlja, da so odkrili precejšnja poneverjenja pri kontroli biljetov k papeževim muzejem in galerijam, kjer se pogosto zahteva od posetnikov vstopnina, ki ni predpisana. Pa tudi pri tajništvu so že večkrat opazili, da je zginil kak kuvert z denarjem. Dotičnika so našli, ga tudi odpustili, a dali so mu tako pokojnino, da mu ne bode treba več krasti.

z Vsestranski nemški cesar. S svojimi deli ima nemški Viljem II. navadno malo sreče, kakor tudi njegov prestolonaslednik. To se vidi pri cesarjevih vladnih poslih in cesarjevičevih manšetni gumbih. To sta oba uvidela in sedaj delata načrte za uniformo berlinskega „cesarskega aerokluba“, kateremu je cesar pokrovitelj. No, torej!

z Parnika ni. Iz Liverpoola javljajo, da parnika „Ellan Tamin“, ki je prevažal potnike med Liverpoolom in Isle of Man, nikjer ni. Rešilni pas in poštno vrečo z ladje so našli na morju blizu Liverpoola in sumijo, da je vihar zagnal ladjo kje ob skalo, kjer se je razbila in potopila. Na ladji je bilo 12 potnikov in 21 mož posadke.

z Zeppelinova ekspedicija na severni tečaj se vrši prihodnje leto iz Spitzbergenov. V Kiel je že prispel parnik „Poseidon“, ki bo vse priprave prepeljal v Gestemünde, od koder jih bode spravil zopet na otočje Spitzbergen. Od tam se bode pa začela ekspedicija v zrakoplovu.

z Nesreča pod zemljo. Iz Hildesheima se poroča, da je v tamošnji 720 metrov globoki jami za kali zgodila velika nesreča. Radi nekega nereda pri poslovanju so se zapletle vrvi, vsled česar je butil eden del dvigajočega stroja ob steno, da so se štirje delavci precej poškodovali, drugi spodnji del je pa padel v globino. Tam je enega delavca smrtnonevarno ranilo, dočim so neki trije gotovo mrtvi.

z Sultanovi juveli se ne prodavajo. Juveli sultana Abdul-Azisa marokanskega se ne bodo dražili. Sodišče je proces ustavilo, ker je sultanov zastopnik položil zarubljeno vsoto. Govori se, da je sultan izgubil zarubni list, vsled česar sedaj ne more rešiti svojih dragocenosti. Juvelirji celega sveta so hodili zastoj v Pariz.

Dobro vpeljana

trgovina

z mešanim blagom,

kjer je tudi **trafika**, se radi odpotovanja prostovoljno

proda.

Breg šte. 31 pri Celju.

Učenec

s primerno šolsko izobrazbo za trgovino s papirjem se sprejme pri Goričar & Leskovšek v Celju.

Lep travnik

pet oralov velik tik ob državni cesti blizu Frama proda pod ugodnimi pogoji dr. R. Pipuš v Mariboru.

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta

izdeluje vse različne vrste obutal v modernih fazonah in po solidnih cenah.

—————

Božične razglednice

najnovejše, sortirane, sortimenti po 100 komadov. — Zahtevajte vzorce v

Zvezni trgovini v Celju.

Prijateljem lepe umetnosti!

Najprijetnejša zabava za zimske večere!

Najlepše božično darilo!

APARAT

ZA ŽGANJE SLIK NA LES (BRANDMALEREI)

ZA KOVINSKO PLASTIKO (METALLPLASTIK)

s katerim lahko vsak začetnik brez velikega truda napravi izredno lepe in lične predmete. Navodilo za uporabo je vsakemu aparatu priloženo. Cena kompl. aparatu kakor kaže slika: za žganje slik na les 18 K, za kovinsko plastiko 28 K. Dobijo se v

Zvezni trgovini v Celju.

